

Foutsituaties beslagvrije voet op bijstandsniveau

15 maart 2021

Hierbij willen we u informeren over hoe te handelen bij een recent ontdekte specifieke foutsituatie in de berekening van de beslagvrije voet (BVV). De oorzaak ligt in de vulling van de Polisadministratie bij een meerderheid van de gemeenten en is ontdekt en geanalyseerd door de gezamenlijke inspanning van de VNG en de KBvG. We trekken samen op in de oplossing.

Situatie

Voor een schuldenaar op of onder bijstandsniveau bedraagt de BVV conform artikel 475dc Rv 95% van het maandelijkse inkomen; bijstand inclusief 5% vakantietoeslag. Er zijn situaties waarbij de reservering van vakantiegeld niet (goed) in de polisadministratie van het UWV staat. De waarden voor deze aangiftevakken staan dan op € 0.

De rekentools, waarmee de BVV wordt berekend, gaan hierdoor in die gevallen uit van een belastbaar inkomen op basis van de uitkering, *zonder* het maandelijks gereserveerde vakantiegeld. Daardoor lijkt het alsof het inkomen maar 95% van de bijstand is en berekent de rekentool vervolgens een afloscapaciteit van 5% op basis van 95% van het inkomen. Daardoor komt de BVV feitelijk ten onrechte op ongeveer 90% van de bijstandsnorm uit.

Deze kwestie doet zich voor in *alle* rekentools. De rekenregels en werking van de tools zijn in principe juist, maar wanneer de input niet klopt (in dit geval het inkomen uit de bronbevraging polisadministratie), leidt dat tot een verkeerde output.

Impact

In potentie betreft het tussen 10.000 en 15.000 mensen met een bijstandsuitkering waarop beslag is gelegd. Het betreft het een zeer kwetsbare groep mensen, voor wie een te lage BVV kan betekenen dat zij financieel in de problemen komen.

Dit issue heeft in de eerste plaats gevolgen voor de schuldenaren die het betreft, maar ook op de betrokken gemeenten en gerechtsdeurwaarders ten aanzien van de uitvoering. Daarom hechten het Ketenbureau van SZW, de KBvG en de VNG eraan om hierin samen op te trekken en ons gezamenlijk in te zetten om steeds tot een correcte vaststelling van de BVV te komen.

Te nemen acties door de gerechtsdeurwaarder

De in de keten afgesproken werkwijze bestaat uit twee onderdelen:

1. Reparatie van de te laag vastgestelde BVV's
2. Voorkomen van nieuwe situaties

Ad 1. Reparatie van de te laag vastgestelde BVV's

Herstelactie door de gerechtsdeurwaarder in rol van coördinerende deurwaarder (CDW)

De gerechtsdeurwaarder wordt verzocht te inventariseren in welke dossiers er een te lage BVV is vastgesteld. En dit te herstellen. De verschillende stappen zien er dan als volgt uit:

- Inventarisatie van te laag vastgestelde BVV's vanaf 1-1-2021 tot op heden.
Controleer daarbij of er niet sprake is van aanvullende omstandigheden (zoals extra inkomsten van de beslagene) waardoor de BVV onder de 95%-norm is vastgesteld. Alsdan is er nader overleg nodig met de gemeente hierover.
- Uitvoeren van een herberekening waarbij u handmatig het inkomen in het aanvraagbericht invult, deze BVV is eenvoudigweg 95% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm inclusief de vakantiebijslag. Voor de bedragen zie onderstaand.
- Communicatie van de gecorrigeerde BVV naar de derde met instructie voor de afdracht.
- Opstellen van een herziene modelmededeling en verstrekking (verzending) daarvan aan de beslagene.

Dit zijn de bedragen (t/m 30-6-2021) die u kunt hanteren bij een recht op een volledige uitkering (geen kostendelers):

Gehuwden volgens de Participatiewet met of zonder kinderen:

'Bruto loon' inclusief vakantiebijslag	€ 1.690,66
'Netto loon' inclusief vakantiebijslag	€ 1.536,34

(de beslagvrije voet bedraagt in dat geval € 1460,00)

Alleenstaande volgens de Participatiewet met of zonder kinderen:

'Bruto loon' inclusief vakantiebijslag	€ 1.333,83
'Netto loon' inclusief vakantiebijslag	€ 1.075,44

(de beslagvrije voet bedraagt in dat geval € 1.021,00)

Let op:

Indien er geen recht op een volledige uitkering bestaat, is nader overleg nodig met de betreffende gemeente ten aanzien van de te hanteren bedragen.

Terugstorting

De KBvG verzoekt u om de te veel ingehouden inkomsten met terugwerkende kracht door te storten aan de beslagene dan wel terug te storten, voor zover deze nog niet zijn afgedragen aan de opdrachtgever. Dit overeenkomstig artikel 7:2 van de bestuursregel 'Beslag op vorderingen'.

Herstelactie door de gemeente in rol van derde-beslagene

De gemeentes voeren vanuit hun zijde ook een herstelactie uit. De BVV's die waarschijnlijk te laag zijn vastgesteld, worden door de gemeenten (in de rol van derde) bij wijze van

uitzondering handmatig verhoogd tot de 95%-norm. Hierdoor wordt de afdracht verlaagd naar 5%.

- U ontvangt van de gemeente in die gevallen een brief over deze aanpassing. Deze brief is opgesteld volgens een vast format vanuit de VNG in samenspraak met de KBvG en daardoor als zodanig herkenbaar. Indien de beslagvrije voet in een specifiek geval bewust lager is vastgesteld, kan dat aan de gemeente kenbaar worden gemaakt.
- In deze situatie zult u alsnog de nieuwe berekening en de communicatie (via de modelmededeling) met de schuldenaar moeten doen.

Ad 2. Voorkomen van nieuwe situaties

Er is – omdat de oorzaak ligt in de polisadministratie en niet in de rekentool – nog geen ‘fix’ voorhanden. U moet dus zelf nieuwe situaties signaleren. Pas in die gevallen het aanvraagbericht voor de BVV-berekening handmatig aan als boven beschreven.

Verantwoordelijkheid gerechtsdeurwaarder bij herstel fouten specificaties rekenformule

Hoewel de rekenmodule het door de wetgever ter beschikking gestelde hulpmiddel is voor de bepaling van de hoogte van die beslagvrije voet, en het ook de wetgever is die – in samenwerking met de keten - de verantwoordelijkheid draagt voor de specificaties die ten grondslag liggen aan die berekening, doet dit geen afbreuk aan het gegeven dat het vaststellen van de beslagvrije voet de wettelijke taak is van de deurwaarder of de coördinerende deurwaarder, zie onder meer artikel 475d, derde lid, Rv.

Wij realiseren ons, dat de in deze mail genoemde situatie buiten uw (en onze) invloedssfeer zijn ontstaan. Wij zijn ons er ook van bewust dat het identificeren van de cases, het uitvoeren van de herberekening en de communicatie daarvan een extra taakbelasting voor uw organisatie met zich meebrengt. Desalniettemin zien wij ons genooddaakt u erop te wijzen dat een zorgvuldige uitoefening van de ambtelijke taken van de gerechtsdeurwaarder met zich meebrengt dat de gerechtsdeurwaarder op eigen initiatief een herberekening uitvoert, indien hij kennis draagt van een fout bij de totstandkoming van die berekening. Het programma implementatie vBVV zal zich daarom ook tot het uiterste inspannen om te voorkomen dat deze situaties zich vaker voordoen en werken aan een permanente oplossing.

Vragen

Indien u nog nadere algemene vragen heeft ten aanzien van het bovenstaande, kunt u uiteraard contact opnemen met de KBvG. Gemeenten kunnen zich voor nadere vragen wenden tot de VNG.